

REVISTA MUSICAL CATALANA

:: :: BUTLLETÍ DE
L'ORFEÓ CATALÀ

ANY XIX : Núm. 218

:: :: FEBRER 1922

Revista Musical Catalana

Butlletí mensual de l'Orfeó Català

BARCELONA

Redactors en cap: FREDERIC LLIURAT i VICENTS M.^a DE GIBERT

Secretari de la Redacció: I. FOLCH I TORRES

PRINCIPALS COL·LABORADORS:

Antoni M.ª Alcover, prev.—Josep Barberà.—Giulio Bas.—Konrad Baumgarten.—Pasqual Boada.—Joan Borràs de Palau.—Lluïsa Bosch i Pagès.—J. Cabot Rovira.—J. Rafel Carreras.—Gabriel Castellà i Raich.—Eusebi Clot, O. F. M.—Henri Collet.—Eduard L. Chavarri.—Josep M.ª Comella.—Miquel Domènech i Español.—Josep Fabre.—Josep M.ª Folch i Torres.—Ignasi Folch i Torres.—Alfons Gallardo.—Vicents M.ª de Gibert.—Enric G. Gomà.—Emili Heintz-Arnault.—Cascó Knosp.—Frederic Lliurat.—J. Lamote de Grignon.—Miquel Llobet.—Joan Llongueras.—Josep Maideu.—Joan Manén.—Dom Carles Megret, O. S. B.—Lluís Millet.—Manuel de Montoliu.—Vicents de Moragas.—M. Morera i Galicia.—Antoni Nicolau.—J. J. Nin.—Ewelina Pairamall.—Felip Pedrell.—Joaquim Pena.—Francesc Pujol.—Antoni Ribera.—Lluís Romeu, prev.—Miquel Rué, prev.—Dom Maur Sablayrolles, O. S. B.—Joan Salvat.—Kurt Schindler.—Albert Schweitzer.—Josep Subirà.—P. Gregori M.ª Suñol, O. S. B.—Agustí Valls i Cascante.—Francisco Viñas.—Xavier Viura.—Amadeu Vives.—Rafel Vives, etc.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Carrer Alt de Sant Pere, 13, Orfeó Català (Telèfon 1, S. P.)

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

BARCELONA: Per als socis de l'Orfeó Català, un any, **6 pessetes**.—Per als no socis, **7 pessetes**
FÒRA: Per als socis de l'Orfeó Català, un any, **7 pessetes**.—Per als no socis, **8 pessetes**
ESTRANGER: Un any, **10 pessetes**.—Número solt: **75 cèntims**

Se subscriu, demés, en les principals Llibreries i Magatzems de Música

SUMARI

Memòria artística i administrativa corresponent a l'any 1921, llegida pel Secretari de l'Orfeó Català, en la Junta General de Socis celebrada el dia 29 de Gener de 1922.—*Secció Oficial.*

Revista Musical Catalana

Butlletí de l'ORFEÓ CATALÀ

Memòria

artística i administrativa corresponent a l'any 1921, llegida pel Secretari de l'**Orfeó Català**, *En Pasqual Boada*, en la Junta General de Socis celebrada el dia 29 de Gener de 1922.

DISTINGITS CONSOCIS:

OM el trovador enamorat que es complau en cantar i glosar tothora les exel·lències de la seva aimada mostrant-li ensems l'intensitat de la seva amor, més que en meloses tonades i arpegis suaus, amb efluvis del seu cor enamorat, així mateix jo avui per cinquena vegada, comparesc davant vostre amb el llaüt sota del braç per a cantar amb humilitat, senzillesa i devoció i amb el ritme acompassat del meu cor enamoradís, tot un enfilall de lloances a la meua i vostra estimada, a aquesta benamada Entitat, el nom de la qual per a nosaltres, distingits consocis, tot ho omple, enllumena i fa vibrar meravellosament, tal com el nom de l'estimada desperta belles emocions en el cor del jove enamorat...

¡ORFEÓ CATALÀ! nom evocador i gloriós; nom representatiu de l'espiritualitat i personalitat d'un poble viu i ferm, sà de cos i d'ànima; nom radiant i triomfador que has voleiat majestuosament durant 30 anys pel damunt de tots els pobles i de tota la vida choral i amb tu, el nom de la Pàtria estimada; Orfeó Català! nom que sintetitzes tota una tasca heroica i exemplar; una actuació ampla, intensa i eficaçíssima; nom sacrossant, perfumat i ennoblit per l'amor, sacrificis, records, dols i glòries de tota una generació de cantaires; nom immortal que resplandirà sempre a través dels temps, com lluminós estel en l'aubada prometedora de la renaixença de Catalunya i qui sap si en coronarà — com diadema palpitant — la seva futura llibertat; nom esdevingut guia, nord i camí per a tota ascensió espiritual; nom fogar

de sants anhels, forjador de voluntats, redemptor, alliberador i dignificador de tot un poble que't segueix i aclama, et venera i admira...

Orfeó Català! nom taumatúrgic, jo et saludo i reverencio en els meus entusiasmes d'amor patri i jo't prec sigui l'evocació del teu nom en aquests moments, el nexa que ens uneixi a tots en un mateix anhel i la força que'm sostingui i aleni en el compliment del meu deure, donant "llum als ulls" i emoció a les meves paraules per tal de sapiguer cantar humilment i sincera, les gestes de la nostra Entitat amb la mateixa fervorosa unció amb que el trovador enamorat, canta al peu del finestral florit les excel·lències i lloances de la seva estimada...

Ajudeu-m'hi tots, distingits consocis, a cantar aquest himne sacrossant, vosaltres que com jo, ne sabeu totes les estrofes i les modalitats; ajudeu-m'hi tots, que així la meua veu, encara que feble en aquest lloc d'intimitat, ressonarà reforçada fermament, per tots els àmbits de la nostra terra, confonent als enemics, desvetllant als ensopits, als mancats d'ideal i als freds de sensibilitat i el seu ressò s'esbandirà, tal volta, llà d'enllà de la nostra terra proclamant arreu l'imperi de l'esperit en la nostra Catalunya i en els ideals alliberadors dels seus fills entusiastes.

Ans dels esclats de joia, senyors, ans dels cànctics exultants de l'ahelua, fem brandar pausadament la campana funeral i entonem un responsori, una recordança i un condol, pels companys consocis que ens han precedit en el viatge indeturable vers la Eternitat i no deixem de vista en tots els nostres entusiasmes i en tota la nostra actuació, aquest fi inevitable de l'home que destruint la matèria, ha de fer resplandir, tal com l'hauem cuidada, la nostra ànima immortal a la major perfecció de la qual hem d'endressar — com tots sabeu i practiqueu — els actes tots de la nostra vida.

Recordem doncs, els companys perduts, que són:

D. Francisco Lorés — Ignasi Farrà — Lluís G. Oliveras — Ricard Pagés — Joaquim Rigau — Ramón Orpi — Antoni Perarnau — Joan Faura — Evelí M.ª Dória — Joaquim Company — Marià Gros — Trinitat Basil — Agustí Font — Damià Vives — Josep Fonts — Albert Cantarell — Pere Arnau i Josep Masferrer, tots ells entusiastes socis protectors.

D.ª Pietat Renóm, soci vitalici que havia sentit sempre el major fervor per a la nostra Entitat.

D. Enric Mesa, antic i bon ex-chorista; i ara darrerament, D.ª Anna Ribot i Serra, fervorosa soci adjunt, esposa de l'estimat amic i consoci D. Josep Cabot amb el qual, havien acompanyat l'Orfeó en les seves més notables excursions, celebrant els seus èxits i compartint la seva vida íntima i familiar.

Altres dos companys hem perdut també en les files dels més adictes, que bé mereixen una especial menció: un d'ells, D. Francesc Millet i Villà, soci fundador de l'Orfeó Català, cunyat del Mtre. Millet i germà dels distingits consocis Pere Antón i Salvador als quals tan s'aprecien i consideren en aquesta casa. Fou el difunt Francesc un dels que amb més fe i dalit ajudà al creixement i poixança de l'Orfeó, essent el traductor al català de bona part de cançons estrangeres que canta i que tan populars han esdevingut, tals com la "*Cançó de Nois*", "*Xiula'l fuet*", de Grieg, i altres.

Ara, darrerament, hem vist morir també a l'excel·lent ex-chorista En Josep Garreta el qual, durant els 18 anys que formà part de la Secció Choral, fou un orfeonista constant i voluntariós; allunyat feia temps de les tasques del chor per l'impossibilitat física que l'ha dut al sepulcre, s'interessava sempre per la nostra vida social i artística, seguint amb viu interès i entusiasme els èxits de l'Orfeó i els actes que organitzava. Soci de la "*Germanklat de l'Orfeó*", renuncià generosament, a benefici de la mateixa, als subsidis als quals tenia dret, com igualment als de la "*Caixa de Previsió i Socors*" donant amb això, una nova mostra de l'estima que sentia per a la nostra Entitat.

Els companys choristes que formen part de la Capella de Sant Felip-Neri, en mostra d'agraïment i companyerisme a tan exemplar chorista, s'oferiren a cantar els solemnes funerals que fa pocs dies es celebraren amb gran concurrència de choristes, Junta i Mestres de l'Orfeó.

També la nostra Entitat ha sentit com a pròpies les punyides de dolor que afligiren al seu estimadíssim President En Joaquim Cabot i Rovira, per la mort — en curt interval — de dos dels seus nêts, consol i alegria d'una catalaníssima i dissortada llar. La Junta Directiva sabent els sentiments de companyerisme i afecte que lliguen l'Orfeó amb el seu President, fins a considerar-lo consubstancial amb ell, li transmeté sentides comunicacions de condol que suposo tots compartireu.

Les pèrdues d'enguany, senyors, com les d'antany i sempre, han estat ben sensibles; l'enyor que elles ens produeixen, sols pot apaivagar-lo la consideració de saber (i l'exemple a seguir) com els companys difunts acompliren en vida els seus deures de perfectes ciutadans i bons patricis, ajudant i col·laborant en les nostres entitats de cultura i art. Catalunya els premiarà l'haver obrat com a bons catalans i Déu, l'haver complert com a cristians perfectes.

Així sia per a ells i per a nosaltres quan arribi l'hora de la partença, que no fallarà.

Descansin en pau.

I ara, senyors, com a ressò d'aquest toc funeral que acabem de brandar, jo em permeto exposar un desig que el crec noble, cristià i just: el restabliment de l'antiga costum malhauradament esvaïda, de celebrar cada any en data apropiada, un solemne funeral o missa cantada en sufragi de les ànimes de tots els consocis morts durant l'any. A ell, s'hi podrien convidar les famílies dels difunts i socis de l'Orfeó i l'unió espiritual amb els que en vida laboraren en una mateixa obra així com la comunitat de pregàries, ens agermanaria encara més i més fortament en la tasca de cada dia, i la nostra Senyera endolada que presidiria les solemns exèquies, esdevindria als nostres ulls i als de tothom, emblema encara més sagrat i sant i encendria una major i inextingible amor en el cor dels pares, mullers, fills i germans que l'haurien vista presidir les honres fúnebres dels seus familiars i la nostra obra esdevindria així, doblement espiritualitzada i els nostres socis i admiradors s'extendrien fins més enllà de les fites d'aquest món...

Aquest desig, que també ho és de la Junta i crec de tots vosaltres, si tinguéis feliç realització, estic segur que esdevindria un dels actes més emocionants i íntims de l'Orfeó Català.

MOVIMENT DE SOCIS

Es un fet innegable i trist de confessar, que la majoria dels catalans no professen a les entitats de cultura i art, tot l'amor i entusiasme que elles es mereixen per l'eficacíssima influència que exerceixen en la nostra Pàtria i en tots els ordres de la vida social.

L'eixorc materialisme té enfangats en la terra baixa, encara a molts compatri-cis nostres i com és natural, la seva única damera és pasturar la vida material sens esma ni valor per a aixecar l'esguard a unes més altes i pures regions.

Per això no és d'estranyar la vida migrada i raquítica que generalment han de portar les societats que es dediquen a conrear les més excelsas manifestacions de l'esperit, però per altra part — com per miracle — donen un rendiment d'actuació i eficàcia, molt superior a llurs forces materials i econòmiques, i és que l'entusiasme i fervor dels escollits, supleix a bastament l'ensopiment atuidor de la plebs que ronsaguera vegeta per altres viaranys.

Les nostres llistes de socis, donen enguany, el següent resultat:

Socis Honoraris	4
" Vitalicis	70
" Protectors	1.433
" Adjunts	12
Choristes: Noies	101
" Homes	83
Total	1.703 socis

Demés hi han 42 nois choristes que reglamentariament no són considerats com a socis, malgrat gaudir-ne quasi tots els seus drets.

Un nou soci vitalici ha vingut enguany a sumar-se a les llistes dels benemèrits protectors de l'Orfeó: en Josep Vilardaga Buxó, estimat company de Junta que ha volgut donar aquesta nova prova d'amor a l'Orfeó, demés de les moltes que li porta donades i ara darrerament, amb l'amorós i fidel compliment del seu càrrec en la Directiva, que amb tant zel i encert ha desempenyat.

Encara, doncs, que la diferència en menys en el número de socis, sigui de 18 (aproximadament el mateix número dels que han mort) cal observar que enguany també, han vingut molts socis nous a sumar-se a la nostra obra i que si bé no han arribat a engroixir les llistes de socis han omplert els llocs buits pels inconstants i freds d'esperit que inevitablement, com cada any, han desertat del nostre costat.

Si no hem augmentat en número, a ben segur que haurem guanyat en entusiasme per l'empenta fervorosa i franca dels nous arribats als quals donem la benvinguda i desitgem molts anys d'eficaç col·laboració.

No em cansaré de recomanar a tos els socis la propaganda persistent de l'obra de l'Orfeó i de la seva transcendència artística, patriòtica i cultural en la vida de la nostra terra, per tal de conquistar nous adeptes d'aquesta noble tasca a fi d'exemplar i estendre encara més la seva esfera d'acció i assolir que la seva influència s'escampi arreu de Catalunya.

SITUACIO ECONOMICA.

No és de la meua incumbència tractar tècnicament aquest aspecte de la nostra Entitat. Amb la seva habitual eloqüència ho ha fet el nostre insubstituïble Comptador Sr. Estany, al qual plau-me avui en què acaba reglamentàriament la seva tasca, retre el testimoni de la meua més pregonera admiració, pels sòlids coneixements que té de l'economia d'aquesta casa, el profund amor, zel i entusiasme que per a ella sent i ha demostrat tothora i sobretot, per l'inesborrable record que haurà deixat a l'Orfeó, dels seus treballs intensíssims, encertats i decissius que hi porta esmerçats des de fa molts anys, especialment durant l'edificació del nostre Palau. La tasca del Sr. Estany a l'Orfeó, és d'aquelles que no s'oblidaran mai més i de les que deixen rastre i són norma i exemple en el funcionament administratiu de la casa.

I ara, complert aquest deure de justícia (al qual l'Orfeó correspon amb l'alta estima i consideració que merescudament professa al Sr. Estany) em cal solament fer observar com l'economia de la nostra Entitat, segueix la seva marxa normal i aciençada, ja tradicional en aquesta casa. S'atenen totes les necessitats, es millora, adquireix i renova el mobiliari que cal, i amb fidelitat i constància exemplars es compleixen els compromisos de la nostra emissió de deute, en virtut dels quals, enguany s'han amortitzat 8.500 ptes. havent-se fet entrega, demés, de 20.000 ptes. a la Caixa d'Estalvis, preparant-nos enguany per a retornar altra quantitat igual, a fi d'anar reduint la quantia del préstec hipotecari que pesa damunt el nostre edifici social.

Certament no som pas rics; no ens sobren pas cabals per a fer i realitzar tot allò que voldríem i podríem, però amb els limitats mitjans amb que comptem, complim fidelment totes les obligacions contraïdes i anem vivint modestament, limitant moltes vegades la nostra esfera d'acció, als límits econòmics de l'Entitat. Si aquests fossin més extensos, més àmplia i generosa seria l'actuació de l'Orfeó Català.

Sigui aquesta consideració motiu de remordiment i vergonya per aquells catalans i sobretot catalanistes, que podent enrobustir la tasca i influència de l'Orfeó Català se'n senten totalment indiferents i deslligats, com si es tractés d'un organisme eixorc i ineficax en la vida espiritual de la nostra Pàtria.

En canvi, i per l'aspecte oposat, és digna de lloança l'actitut de les nostres corporacions populars — Ajuntament i Mancomunitat — que captenint-se del que val i significa l'influència de l'obra de l'Orfeó Català en la nostra ciutat i arreu de Catalunya, contribueixen en la modèstia de llurs mitjans, a la vida econòmica de l'Entitat que sincerament els hi remercia.

TASCA ARTISTICA

I anem ara a ressenyar ràpidament, el que constitueix el nirvi de l'Orfeó Català i la finalitat primordial de la seva amplíssima i constant actuació: la seva tasca artística.

Enguany, el sol enunciat d'aquest aspecte de l'activitat de l'Orfeó, s'ageganta i resplandeix davant nostre, una efemèrida importantíssima que per sí sola, faria perdurable i gloriosa la recordança de les gestes artístiques de l'Orfeó. L'estrena a Catalunya — i a Espanya — de la *Passió de Ntre. Senyor Jesucrist, segons l'Evangeli de Sant Mateu, de Joan Sebastià Bach*.

Ella sola ha bastat per a que el nom de l'Orfeó Català voleïés novament, amb el de Catalunya — com deia suara — per tots els centres musicals de la nostra terra i de l'estranger. I els elogis i aplaudiments que d'arreu ha rebut l'Orfeó, han vingut a solidar una volta més el seu prestigi i valor artístic i a ésser el millor premi i satisfacció a la tasca dels nostres Mestres i choristes.

La primera audició de la famosa *Passió de Bach* que tingué lloc el dia 27 de Febrer i es repetí el 6 de Març, fou el primer acte que realitzà l'Orfeó, després de l'arribada la Memòria darrera i és, per tant, el primer acte que us haig de ressenyar i seria el més difícil de fer reviure, si acàs el seu record no es conservés en vosaltres, ben viu i palpitant com pel primer dia, ja que l'emoció que despertaren aquelles solemnitats artístiques, difícilment es borra de la memòria dels que tinguérem el goig de fruit-les i delectar-nos en les seves inefables bel·leses.

No he de glosar ni ponderar (que tampoc en sabria) la valor artística de l'obra que s'anava a donar en primera audició. Plomes autoritzades i competents ho feren al seu dia. Solament us recordaré el que en diu el més gran comentador i propagandista de les obres de Bach.

"La *Passió* — diu el Doctor Schweitzer com a resum d'un llarg estudi — és una summa, una síntesi artística; la seva grandesa sobrepassa totes les classificacions i totes les categories establertes."

Obra de tal magnitud i de semblant estructura i importància, es comprèn que despertés l'expectació extraordinària que va precedir a la seva primera audició, dintre dels nostres centres musicals i fins dintre dels mateixos que l'havien de fer reviure donant-li forma, ambient, ànima i sentit de realitat.

Per tal d'assolir l'èxit i el succés esperat i desitjat, tothom hi posà el millor de la seva intel·ligència, esforç i bona voluntat. Diria's que una flama sobrenatural ho abrindés i enllumenés tot en aquesta casa en les setmanes que precediren l'execució de la gran obra.

I mentre aquí tothom, mestres i choristes, brunzien d'entusiasme completant amb heroic treball la difícil tasca, a fora en tota la premsa, extenses notes informatives i històriques de la *Passió*, ajudaven a fer més intens l'entusiasme i la natural expectació i dies abans del concert totes les localitats del Palau s'havien ja exhaurit completament, malgrat el seu cost elevat — per raó de les extraordinàries despeses

que requeria una audició digna de l'importància de l'obra — i el dia mateix del festival els voltants del Palau, la gernació fervorosa hi formiguejava en triple i quàdruple filera per tal d'obtenir les entrades que sols es despatxen els dies del Concert.

El moment era arribat. S'aïssà la bandera catalana en la façana del nostre Palau, per a que presidís la data memorable en l'història de l'Orfeó i a les 5 de la tarda del dia 27 es donà començ a la primera part de la *Passió* davant d'una concurrència nombrosa que curullava per complert la sala de Concerts i enmig el reülliment i expectació més extraordinaris.

Feia bo de veure en aquells moments l'hemicicle del Palau; la massa coral de l'Orfeó Català, disciplinada, correcta, radiant, encerclava una notable orquestra de 90 professors al davant de la qual s'hi destacaven els solistes vocals i instrumentals; al fons, l'arrogant figura del Dr. Schweitzer, davant de les grans orgues, fonament incommovible de tot aquell conjunt musical i en les galeries superiors, un nombrós chor d'infants, talment una volior d'àngels amb el flux i reflux de les seves blanques partícels i de llurs veus tendrívoles i misterioses, i al davant de tot aquest conjunt admirable, el colós que havia d'obrar la meravella, el Mtre. Millet, pàlid tremolós d'emoció i com atut pel pés de la transcendència del moment que ell més que ningú capia en tota la seva importància.

Mes, com déiem suara, la flama sobrenatural que alentà als Mestres, choristes, músics i tots els executants de la *Passió* durant la feixuguesa dels assaigs, va encendre's encara més en els moments sublims i en entonar enmig un religiós silenci, el primer grandió choral *«Senàs, oh poble, ma complanta?»* una esgarripança d'emoció vibrà per tota la sala, tots els cors bategaven a l'unissó i l'obra meravellosa del cantor de Leipzig, s'alçà magestuosa i sorprenent davant els ulls astorats de la multitud atònita i corpresa.

Privats els aplaudiments, diria's que es sentia i palpava l'emoció que en el públic produïa la colossal creació del geni de Bach, a mesura que avençava en el desenrotllo i intensitat dramàtica la tragèdia del Gòlgotha, i en finalitzar la primera part, l'ovació que esclatà per tots els indrets de la sala fou verament extraordinària i emocionant.

Unes hores després, es reprengué el Concert per a executar la segona part de la *Passió*, sense que l'emoció s'hagués esvaïda, ans al contrari, havia crescut i intensificat encara més, per l'entusiasme i fervor dels unànims comentaris i així, l'interès del públic i el calfred emotiu que no s'esfumà ni per un moment, adquirí la seva intensitat mes punyent en aquesta segona part de la *Passió* en la qual la consumació del sacrifici assoleix el seu punt culminant i tràgic.

Redoblà l'entusiasme del públic en finalitzar l'audició; voleiaren mocadors en senyal de joia i triomf; els ulls enllorats de la majoria deien, més que els aplaudiments, l'emoció produïda i el goig experimentat, els mestres s'abraçaven enmig de delirants ovacions que es repetien diferents vegades i quan s'obligà a sortir el Mestre Millet, les demostracions del públic arborat d'entusiasme, foren indescriptibles i emocionants com poques vegades es presencien.

El dia 6 de Març, en les mateixes hores i amb igual entusiasme i si possible

fós, encara amb major èxit, s'executà de nou l'audició íntegra de la Passió restant tothom meravellat de l'obra musical i de la seva execució, felicitant-se de que fós la nostra ciutat la única d'Espanya en la qual tenen lloc aquestes altes i transcendents manifestacions artístiques mercès a l'Orfeó Català i al seu Mestre eminent i a l'entusiasme d'un públic que l'estima i admira i respón sempre a les seves crides, segur que ha de veure sobradament compensats els sacrificis de cooperació que se li puguin demanar.

Si no us he pogut parlar per compte propi del tecnicisme musical de l'obra de Bach, tampoc puc atrevir-me a ressenyar tècnicament — no essent músic — l'execució que l'Orfeó Català va donar a la sublim creació bachiana i per a fer-ho, em valdré de la mateixa autoritat del Dr. Schweitzer reproduint unes paraules que escriví en una Revista Musical de Zurich i que sintetitzen l'impressió i judici que li meresqueren les audicions de referència. Diu el Doctor, després de xardorosos elogis a l'Orfeó i solistes i especialment al nostre Mestre: "...l'execució de la *Passió* a Barcelona és una de les millors que he sentit." Aquesta afirmació d'una personalitat tan competent, diu per sí sola — més que totes les paraules laudatòries que podríem nosaltres entonar — amb quanta d'amor i perfecció s'executà aquesta obra colosal i l'impressió profunda que causà en l'ànim del docte músic dedicat quasi per complert a l'estudi, interpretació i comentari de les obres de Bach.

Altres mestres que coneixien la Passió per audicions donades en diferents ciutats estrangeres, inclús en el temple de Sant Tomàs de Leipzig (on fou estrenada pel mateix Bach) comparteixen l'opinió del Dr. Schweitzer de l'excel·lència de les audicions catalanes, poguent-nos sentir tots orgullosos de que la nostra Entitat i la nostra Barcelona hagin estat les capdavanteres en la perfecta execució d'una obra de tal magnitud.

L'explosió d'entusiasme dels jorns de l'audició, repercutí per tots els indrets de la nostra terra i arreu la premsa dedicà llargues ressenyes, grans titulars i elogis sense reserves a les solemnitats musicals celebrades; es publicaren fotografies dels Mestres, solistes i executants i del conjunt de l'hemicicle, en la majoria de revistes gràfiques, i la premsa de fora Catalunya així com revistes musicals de l'estranger, especialment de Berlín, Hamburg, Zurich, Londres, Torí etc., s'ocuparen extensament i amb elogi, de la culminant gesta portada a cap tan feliçment i amb tan asenyalat èxit.

De la nostra terra arribaren felicitacions de per tot arreu, d'entitats, corporacions, particulars, mestres i orfeons, essent de remarcar les de l'"Orfeó Gracienc" i de l'Orfeó de Figueras "Germanor Empordanesa", plenes d'entusiasme i belles paraules per l'èxit assolit i per l'importància de l'obra realitzada.

També l'Exm. Sr. Alcalde d'aquesta ciutat, transmeté una sentida felicitació al Mestre, en nom de l'Ajuntament, per l'èxit de la *Passió*. Permeteu-me que us la lleigui tant pel seu laudatori contingut com per la valor de la seva procedència. Diu així:

Al Mestre Millet:

"L'Exm. Ajuntament de ma presidència en sessió del dia 7 del corrent, tingué a bé acordar que, davant la grandiositat gegantina de l'obra portada a cap per nos-

tre Orfeó Català i vostè, son Mestre, amb la magistral execució en condicions no igualades mai al món, de *La Passió segons Sant Mateu* del Mestre Joan Sebastià Bach, proporcionant a la ciutat de Barcelona un motiu d'honra i orgull que expandirà el seu nom per tots els àmbits de la terra, es faci constar en acta i es transmeti a l'Orfeó Català i a vostè, el testimoni d'admiració i agraïment que solemniament els ofrena aquest Ajuntament, fent-se ressò del sentir de la Ciutat que mercès a vostre esforç, constància i valer, ha pogut veure enlairat el seu nom com a lloc escollit per a les més sublims manifestacions del Diví Art.

"Lo que em plau en gran manera transmetre a Vostè per a son coneixement i satisfacció.

"Déu vos servi molts anys.

"Barcelona 14 març 1921.

"L'Alcalde,

"ANTONI MARTÍNEZ DOMINGO."

Ja ho veieu, distingits consocis, Mestres i choristes, com l'èxit de la *Passió* correspongué a l'importància de l'obra i a l'amor amb que la varen preparar i executar.

Al final de la Memòria passada, preveient ja la grandiositat del monument que l'Orfeó Català anava a aixecar davant del món musical, vaig endressar unes paraules mancades d'eloqüència, certament, però plenes de càlida emoció, excitant, instant, pregant un darrer esforç als nostres choristes per tal de coronar feliçment el cim triomfal de la gegantina empresa. De com els choristes compliren el seu deure, ho hem vist sobradament amb l'èxit assolit; mes, ah senyors! no foren pas les meves pobres paraules les que excitaren i animaren als choristes en tan àrdua empresa, sinó que fou el foc d'entusiasme que ja tots portaven a dintre, fou la flama de la mateixa obra que els ablamava el cor i els agegantava en les tasques preparatòries, fou el geni captivador i radiant del Mestre que els hi comunicava força, constància, daler i amor; fou tal volta la gràcia sobrenatural del mateix Crist de la *Passió* que volgué parlar i tocar el cor dels homes, aquesta vegada, amb la meravella del cant i la fastuositat i esplendor dels artístics festivals...

A tots, intèrprets admirables de la grandiosa concepció religiosa, a tots, cal felicitar-vos i donar-vos mercès; l'Art i la Pàtria us agraeixen l'obra admirable que heu realitzat en l'any 1921 que per l'història de l'Orfeó Català, esdevindrà l'any gloriós de la *Passió de Bach*. A tots, choristes esforçats i heroics; anònims sacerdots de l'Art; ànimes escollides i enceses en la flama de lo bell, de lo sant, de lo bo; catalans dignes de la vostra terra, grans mercès; vosaltres, solistes admirables que meravellosament excel·lireu en el vostre comès, grans mercès; a vós, gran Vendrell, *Cronista* exquisit i inimitable de la *Passió*, vós que com digué un intel·ligent Mestre i crític d'art (1), en els moments de major intensitat vorejàveu el sublim, grans mercès també; a l'eminent Dr. Schweitzer coadjutor essencialíssim en l'execució perfecta de la punyent tragèdia, la meua admiració i mercès per la seva intel·ligent coope-

(1) Vicents M.ª de Gibert.

ració; a vosaltres Mestres tots de l'Orfeó i en vostra representació mes genuïna, a vós, Mtre. Pujol, factor importantíssim i decisiu en la realització de l'obra magna, a vós a qui tota lloança és poca i merescudíssima, a vos que junt amb l'erudit i excellent Mtre. Vicents M.ª de Gibert, traduïreu admirablement el text evangèlic de la Passió, grans mercès a tots i la felicitació més sincera i entusiasta; i per fi a vós, il·lustre Mtre. Millet, intèrpret fidelíssim i genial, artista eminent, taumaturg meravellós de l'obra de Bach, no gosaré pas jo en la meua insignificància, donar-vos les mercès ni la felicitació personal per a la vostra obra gegantina; us recordaré únicament i faré pública en aquest acte, la felicitació que intimament us endressà la Junta Directiva de l'Orfeó, en la sessió immediata als Concerts de la *Passió*; felicitació que als meus ulls, i segurament als vostres, és la més estimada i sentida, sia per l'intimitat i espontaneïtat amb que se us oferí, sia per la significació i simbolisme de que la vejèrem revestida. Recordeu-la, Mtre. Millet, que ella resumeix en certa de manera la felicitació i regreïment i admiració de tot Catalunya, que en els moments que comento, era representada pel nostre estimat vice-president Sr. Moragas de cor bondados i sensible, de faç venerable, dolça, apacible i suau com la mateixa Pàtria estimada...

Recordeu Mtre. Millet, que en començar la sessió jo no sé per quina força misteriosa al trobar-nos davant vostre, auriolat encara per la resplendor del triomf, tots ens alçàrem devotament com si anéssim a oferir un sacrifici i el Sr. Moragas, talment un sacerdot, amb veu trèmula per l'emoció, amb gest amorosament patriarcal i girant l'esguard vers al Cel com invocant la gràcia sobrenatural vos digué aquestes o parecudes paraules: "Mestre Millet; en nom de la Junta Directiva de l'Orfeó Català, en nom de tot Catalunya, jo us significo el meu més profund i sincer agraïment i l'admiració més pregonera per l'obra que acabeu de portar a gloriós terme; en la qual—digué—apar que s'hi hagin acoblat totes les circumstàncies per a que assolís la seva màxima importància i transcendent virtualitat. Per argument—segui dient el Sr. Moragas—la sagrada i colpidora Passió del Salvador amb la meravellosa institució de la Santa Eucaristia; per obra artística, la genial concepció de l'immortal *cantor* de Sant Tomàs de Leipzig; per mitjà d'expressió, la nostra gloriosa parla que incorpora així al nostre patrimoni artístic, aquesta obra capdal i admirable; cantors estrangers, retent culte també a la nostra llengua; per intèrpret ideal i digne, el nostre estimat Orfeó Català; per lloc de celebració del magnífic festival, aquest venerable i històric Palau de la Música Catalana, des d'ara, podríem dir més ennoblit i santificat i per Director i creador d'aquestes meravelles d'execució i interpretació, vós, genial Mestre Millet, que amb el coronament feliç d'aquesta obra capdal, heu assolit als nostres ulls devots, el cim més alt dels vostres èxits artístics. Amb tots aquests elements transfigurats pel vostre geni artístic, Mestre Millet, acaba d'obtenir l'Orfeó Català un triomf esplendorós i emocionant; per això — segueix dient el Sr. Moragas — en aquestes hores de satisfacció i orgull per a tots els que ocupem un lloc d'honor en les files de l'Orfeó Català que tanta glòria acaba de donar a l'Art i a la Pàtria, jo, en nom i representació de tots, no puc menys que transmetre-us Mestre Millet i amb vós, al vostre braç dret Mestre Pujol, amb tota l'efusió del meu cor, l'expressió del nostre amor més sincer i de

la més pregonada admiració i agraïment per la tasca realitzada, valgüent-me per a exterioritzar aquests sentiments, d'aquella mateixa abraçada amb que dins la litúrgia cristiana es manifesten i expressen els més purs i nobles afectes..." i la veu eloqüent del Sr. Moragas, resplendent del mateix foc d'emoció i amor que la dictava, fou ofegada per l'esclat d'aplaudiments de tots els circumstants com ressò dels que arreu esclataren, mentre el Sr. Vice-president, Catalunya entera, vos abraçava Mestre Millet, donant-vos l'òscul d'amor, admiració i agraïment a que us heu fet mereixedor...

Aquest fou, senyors, l'homenatge íntim i sincer que l'Orfeó reté al seu Mestre estimat i jo crec que li fou el més plaent i commovedor i el que li haurà deixat una major satisfacció i perdurable recordança.

Veus aquí ressenyada, encara que defectuosament, la més transcendental gesta realitzada per l'Orfeó Català durant l'any passat, digna pariona de la de l'any 1911 amb la memorable execució de la Gran Missa en *si menor* de Bach.

Com us he dit al començament, ella sola bastaria a justificar i glorificar tota una tasca artística, mes l'Orfeó en la seva inesgotable activitat i en la seva eterna juvenesa, l'ha realitzada normalment sense deixar d'efectuar cap dels seus habituals concerts i festes que anyalment acostuma celebrar i que ara, amb la major concisió i rapidesa ressenyarem per ordre de celebració.

El primer Concert que donà l'Orfeó després dels de la *Passió*, fou el dia 5 de Maig a profit de la *Quinta de Salud "La Alianza"* cantant un escollit programa que fou molt celebrat.

El dia 4 de Juny tingué lloc altre Concert dedicat als Srs. Socis Protectors de l'Orfeó, en el qual va estrenar-se amb èxit, la sardana del Mestre Morera *La nostra verema* i tornant-se a cantar després de molts anys el grandios poema del Mestre Nicolau *Captant* que tanta emoció produeix.

El dia 12 de Juny, la Secció Choral es traslladà a donar un Concert a la Societat del Poble Nou *L'Aliança* que constituí un esdeveniment artístic en aquella barriada obrera, havent-se de repetir moltes de les composicions cantades, especialment les de caràcter popular.

Als pocs dies, el 26 de Juny, l'Orfeó realitzà un acte verament commovedor i nobilíssim al traslladar-se a l'Asil de Sant Joan de Déu per a portar el conçol del cant als infortunats i pobres asilats que amb entusiasme i plens de l'alegria que quasi no coneixen, oïren les belles cançons de la terra.

El concert fou presenciat per nombrosa gentada i presidit per il·lustres personalitats.

En el vestibol de l'Asil, fou descoberta una placa commemorativa de l'anada de l'Orfeó a aquell sant lloc; distinció i honor que el Sr. Vice-president sapigué agrair amb paraules belles i apropiades.

Els choristes que foren obsequiats amb un senzill refrigeri, cediren caritati-

vament als fins benéfics de l'Asil, l'import dels seus passatges corresponents a aquest Concert i als del Poble Nou.

Organitzat per l'*Escola de Funcionaris d'Administració Local*, el dia 8 de Juliol tingué lloc altre Concert que com els anteriors, assolí gran èxit, especialment les moltes cançons catalanes que formaven part del programa i que eren desconegudes de molts dels assistents forasters.

Acabada la temporada de vacances i repeses les tasques de la Secció Choral, l'orquestra *Pau Casals* sollicità el concurs de l'Orfeó per a pendre part en l'execució d'unes escenes de *La Celestina* en el Concert que celebrà el dia 22 d'Octubre, com a homenatge al Mestre Pedrell, benemèrit Soci Honorari de l'Orfeó. La Secció Choral cantà el chor de dames i cavallers.

Seguidament l'Orfeó organitzà la tradicional tanda de Concerts en diumenges i dies festius a la tarda, la qual va començar amb gran èxit, amb la nova audició del formós oratori de *Les Estacions* que tingué lloc en dues meitats, els dies 30 Octubre i 6 Novembre, assolint la joliva partitura de Haydn l'èxit franc i espontani de sempre.

Després d'aquests dos Concerts, primers de la tanda de nou a la qual ens hem referit, l'Orfeó prengué part en el cinquè celebrat el dia 4 Desembre amb un programa selecte i notabilíssim, integrat per obres corals de l'il·lustre Mestre Nicolau i soci honorari de l'Orfeó, al qual tant s'estima i admira. Els programes anaven avalorats amb unes bellíssimes i encertades paraules del Mestre Millet que deien tot l'amor i emoció amb que l'Orfeó feia ofrena al seu públic del Concert-Nicolau, sense l'obra del qual — deia el Mestre Millet — a l'Orfeó Català li mancava quelcom d'indefinible que el caracteritza.

L'èxit del concert com tots recordareu, fou verament extraordinari, constituint una manifestació esplèndida d'art català veritable i un homenatge merescudíssim al nostre més gran compositor, que amb els tresors de la seva alada inspiració ha enriquit de tal manera el patrimoni artístic de la nostra terra.

L'Orfeó Català volent testimoniar el seu afecte i admiració a l'eminent Mestre i com a perpetuació de l'èxit assolit, acordà a més de felicitar-lo, oferir-li l'edició de les seves obres inèdites.

El tradicional concert de Sant Esteve integrat tot ell per cançons nadalenques, obtingué l'acollida clamorosa de cada any, havent-se de repetir moltes de les composicions especialment les que s'estrenaren dels Mtes. Pujol i Pérez Moya. En 1.ª audició varen cantar-se pel Sr. Vendrell i la Srta. Fornells respectivament, dugues àries de Bach amb acompanyament instrumental, que foren fortament aplaudides.

Com de costum, en la diada de cap d'any va tenir lloc el popular concert dedicat a la nostra dansa, prenent-hi part tres cobles empordaneses i cantant l'Orfeó dues sardanes, una d'elles del Mestre Pujol "*Cant de Maig, cant d'alegria*" amb acompanyament de les tres cobles que fou ovacionada i repetida com de costum.

Enguany varen estrenar-se en aquest concert, les tres gloses de cançons populars per a cobla premiades en el Concurs Patxot, que foren dirigides pels propis autors Mtres. Pujol, Català i Toldrà obtenint franca acollida i fent esperar grans èxits en aquesta nova modalitat de música per a cobla.

L'últim concert que cal esmentar és el que l'Orfeó dedicà als seus Socis Protectors el dia 21 del present mes, el qual fou repetició del Concert-Nicolau davant del grandios èxit que assolí l'anterior.

Les obres cabdals del Mestre Nicolau obtingueren novament una execució impecable i un èxit ben merescut. Elles estan plenes d'una tan alta i pura inspiració; el seu tecnicisme és de tanta perfecció i riquesa; s'encarnen de tal manera amb el sentit de la poesia verdagueriana i amb l'esperit de la lletra musicada; estan totes elles rublertes de tal encís de l'ànima mateixa de la nostra terra, que llurs melodies van de dret al cor, com si d'ell mateix haguessin eixit, despertant-hi les més pures emocions i les més inefables delícies.

El mestre Nicolau, fou cridat diferents vegades a l'hemicicle per les ihsistents ovacions del públic entusiasmada, que tributà així un merescut homenatge d'admiració i estima al Mestre eminent, per les seves obres immortals que passaran a la posteritat amb el nom gloriós del seu il·lustre autor i el record, tal vegada, de les interpretacions que ha sapigut donar-hi l'Orfeó Català per al qual foren escrites, constituint això sol motiu d'orgull i satisfacció per a la nostra Entitat.

En fer constar que l'Orfeó Català ha donat varis Concerts-repàs en obsequi als seus socis Protectors i que ha verificat en 20 de Juliol els exàmens als alumnes que concorren a les seves classes, deixarem anotada l'actuació artística i docent de l'Orfeó durant el transcurs d'un any.

Poques vegades la tasca haurà estat més nombrosa i important ja que dins d'ella hi culminen les tres monjoies esplendoroses de la *Passió*, les *Estacions* i el *Concert Nicolau*.

Personalitats distingides dins del món de la música; mestres eminents, cantors estrangers i ara darrerament el Mestre alemany Klemperer i el famós Mestre rus Koussevitsky i altres artistes russos, han assistit a algun Concert de l'Orfeó i tots ells han fet grans elogis de la seva tècnica, expressió, fusió de veus i altres qualitats de la nostra Secció Choral, així com de l'autoritat i competència musical del Mestre Millet. "Mai — deia el mestre rus — hem sentit cap altre conjunt choral que amb ell pugui comparar-se", fent també xardorosos elogis de la forta personalitat musical del Mestre Nicolau, dient que'l record del concert Nicolau, concert tan català en tots sentits, restarà inesborrable en el seu record.

Tots aquests elogis, distingits Mestres i choristes, com els èxits assolits en els concerts celebrats i la glòria que amb ells heu donat a l'Art i a la Pàtria, jo desitjo que singuin la inillor recompensa i satisfacció als vostres esforços i sacrificis i la força perseverant que us alenti en aquesta exemplar i nobilíssima actuació.

FESTES INTIMES

Encara podriem afegir a les tasques artístiques de l'Orfeó, altres Concerts que es donaren privadament per a complaure a distingits hostes o bé correspondre a germanívoles visites d'altres agrupacions corals, però pel seu caràcter íntim, improvitat i fragmentari, els registrarem en aquesta modesta secció de festes íntimes encara que l'èxit assolit i l'execució donada corresponguin a la categoria de veritables concerts i alguns d'ells, com l'ofert al Chor Nacional d'Ucrània encara amb major explosió d'entusiasme per part de l'auditori intelligent que l'escoltava, especialment en les cançons populars catalanes, que'ls entusiasmaron de valent per ésser els simpàtics Ucrainians, tan amants com nosaltres de la cançó popular de llur país, parió del nostre en tresors de música popular.

Els choristes ucranians escoltaren a peu dret el cant del nostre himne nacional i plens de admiració i elogi sollicitaren partitures de les nostres cançons populars que prometeren cantar quan retornin a la seva terra. A cada un d'ells se'ls oferí demés, un historial de l'Orfeó que agrairen sincerament.

Altre acte íntim fou el que tingué lloc el dia 16 de Juliol, amb motiu de la visita de germanor que feu a l'Orfeó Català el *Chor Mossèn Cinto* que dirigeix el nostre auxiliar Mtre. Tomàs. Després de la lectura d'un ben escrit discurs del President de dit Orfeó, d'humil presentació i oferiment, es varen cantar algunes composicions que foren molt aplaudides per l'afinació i bon gust amb que s'executaren.

El Mestre Millet, tan bon escriptor i poeta com bon músic i director, llegí un discurs bellíssimament escrit, amarat de poesia i sentiment, ple d'escaients paraules i de sans conceptes, enaltint l'obra dels orfeons, excitant als choristes a la perseverància i blasmant del materialisme eixorc que tot intenta malmetre-ho.

Seguidament la nostra Secció Choral cantà en obsequi als visitants, vàries composicions.

Al final, els dos orfeons cantaren el *Cant de la Senyera* i *Els Segadors* i s'obsequià amb un senzill refresc als simpàtics choristes de l'*Orfeó Mossèn Cinto*.

Una nova festa de germanor tingué lloc el dia 15 d'Agost amb motiu de rebre la visita de l'*Orfeó Sallentí* acompanyat de l'*Orfeó Montserratí* de Gràcia i de la *Schola Cantorum de Sant Miquel*.

Aquests tres Orfeons cantaren cada un, vàries composicions que foren fortament aplaudides, i al final junts amb l'Orfeó Català, cantaren el "*Cant de la Senyera*" i altres composicions, finalitzant amb el cant de *Els Segadors*.

L'Orfeó Català en obsequi als seus germans d'Art i de Pàtria, contractà una cobla que tocà sardanes en el vestibol forà del Palau, essent ballades alegrement per tots els choristes, amb el mateix ritme i germanor que moments abans havien cantat belles cançons catalanes i el nostre himne nacional, símbol del daler i voluntat que a tots ens anima i uneix en igualtat de sentiments.

Les festes íntimes d'enguany, tal com anunciàrem en la Memòria darrera, han estat nombroses i variades i seguiran essent-ho, sempre que les tasques artístiques ho permetin, per tal de fomentar la vida familiar de l'Orfeó i la germanor i companyerisme que cal que informi tots els nostres actes socials.

No cal pas ressenyar tan simpàtiques festes; basta únicament fer constar l'èxit i acceptació que obtenen i el gust amb que són rebudes pels socis i choristes, així com cal agrair als voluntariosos elements de la Secció Choral i altres que amb desinterès, bona voluntat i intel·ligència s'ofereixen a pendre-hi part.

Així s'han pogut celebrar vàries vetllades musicals, teatrals, cómiques, danses populars, de projeccions i cine que com he dit, han obtingut franca acollida.

Cal ressenyar d'una manera particular la que tingué lloc amb motiu de portar a la pràctica l'obsequi que la Junta acordà oferir als choristes per tal de celebrar l'èxit de la *Passió de Bach*, inaugurant un aparell de cinematografia, amb la projecció de més de cent vistes i pel·lícules de les festes i excursions de l'Orfeó des de sa fundació i oferint als choristes i acompanyants, un exquisit *lunch* servit per la casa Royal amb tota esplendidesa.

També remarcarem la que tingué lloc — com de costum — la nit de cap d'any amb una animaça ballada de sardanes, durant les quals la Junta obsequià igualment amb un *lunch* als seus choristes.

I dintre aquesta secció íntima cal anotar també un acte d'atenció i reconeixença que la Junta Directiva volgué endressar a la distingida i fervorosa chorista fundadora Srta. Dolors Xifré oferint-li un modest present, amb motiu de les seves nocces, acompanyat d'una comunicació en la qual se li manifestava l'agraïment de l'Orfeó per la seva constància i amor en les tasques de la Secció Choral, perpetuant així, dins l'Orfeó, el gratíssim i exemplar record d'aquell model de choristes que fou el seu pare difunt en Frederic Xifré de grata recordança.

FESTA DE LA MUSICA CATALANA

L'Orfeó Català vetllant amorosament per la vida i prosperitat de les institucions per ell creades i que de tanta eficàcia esdevenen per a la cultura del nostre poble i per a l'acreciment del seu patrimoni musical, ha determinat i organitzat enguany, la celebració del novè concurs d'aquesta Festa que tan fonament ha arrelat en la vida artística del nostre poble.

Pocs cartells s'hauran presentat com el d'enguany, amb una tan esplèndida col·lecció d'ofertaments de valuosos premis a interessants temes musicals, mercès a la col·laboració patriòtica de distingides personalitats i corporacions que d'aquesta manera tan pràctica contribueixen a l'èxit de la nostra festa i als fins altament culturals i artístics de la mateixa.

Com que tots haureu llegit ja el Cartell, no cal repetir el nom dels generosos ofertors. Fem constar únicament el sincer agraiment de l'Orfeó per haver correspost tan eficaçment a la seva crida i haver contribuït així al major esplendor de la vinenta *Festa de la Música Catalana* que, com les precedents, esdevindrà una

forta manifestació d'art i patriotisme català, l'importància de la qual ja es preveu amb el número de les composicions rebudes que sumen a 78, entre elles 12 reculls de cançons populars catalanes, quedant encara oberta l'admissió d'obres per a determinats temes.

ACTUACIO PATRIOTICA

Com tots sabeu, en la complexa i intensíssima tasca de l'Orfeó Català, l'actuació artística i patriòtica s'agermanen de tal manera que és difícil separar la una de l'altra, resultant així que el sentiment patriòtic és el que junt amb l'artístic, informa tots els actes col·lectius de l'Orfeó. No cal pas recordar-vos com totes les nostres festes i concerts, essent eminentment artístics, porten dintre seu el germen del patriotisme que els informa i estant tan amarats d'aquest sentit patri, que al final de tots els nostres concerts esclata amb força potent i avassalladora, sintetitzat amb el cant del nostre himne i amb aclamacions i visques a Catalunya. Es que el poble ha sapigut veure sempre en la nostra tasca, quelcom més que l'Art per l'Art i ha capít tota l'eficàcia de la nostra actuació en voler aplegar i fer reviure tot el nostre patrimoni musical, enlairant el nivell artístic i espiritual del nostre poble i forjar en el foc de l'amor a les cançons de Catalunya, cors que l'estimin, defensin i ennobleixin, ja que com digué el Mtre. Millet al poc temps de fundar l'Orfeó, Catalunya, com el ser individual es compona de matèria i esperit, així l'Orfeó Català dintre de la Pàtria, forma part del seu esperit que és el més noble i digne i a l'enlairament i dignificació del qual per mitjà de l'art, va encaminada primordialment la tasca de l'Orfeó.

¡Paraules profètiques i vidents que s'han complert amb escreix, sobrepassant a ben segur, les esperances del seu fundador!

Que aquesta finalitat, que aquest camí fressat pel Mestre no arribi mai a desaparèixer ja que aquell dia la nostra Institució, sense el foc patri que l'ablama i acolora, es decandiria mortalment com l'arbre per esponerós que sigui, el dia que li manqués la saba que li dóna vida i creixença...

No cal dir, doncs, com demés d'aquest caire innat de patriotisme consubstancial en la nostra entitat, mai ha mancat l'adhesió, cooperació i apoi de l'Orfeó Català a tots aquells actes de patriotisme que li han estat comunicats.

Així, un dels actes de més profund i sà sentit patri, per portar aparellat i ésser sublimat alhora pel sentiment religiós tan tradicional en la nostra terra, com fou la Festa Jubilar Josefina en el Temple de la Sagrada Família, l'Orfeó Català hi concorregué formant part d'aquell conjunt nombrós que dirigit pel Mestre Millet entonà el càntic exultant de l'Àhelúia en el clòs sagrat i històric del Temple, símbol de la Fe i la Pietat i del tremp de la nostra raça.

L'Orfeó s'adherí i assistí amb la seva Senyera al festival organitzat per l'entitat *Nostra Parla* en la Diada de la Llengua Catalana i en la Festa d'Infants i Flors; s'adherí igualment a l'homenatge a l'eximi patrici Dr. Martí Julià; envià delegació a l'homenatge als compatricis cubans; formà part de la Comissió organitzadora de l'Aplec de la Sardana a la qual s'adherí corporativament; concedí premis en llibres a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana i a l'Associació Cata-

lanista i acudí amb fervor a depositar una branca de llorer al peu del monument de l'heròic Conseller En Rafel de Casanova en l'esperançadora commemoració de la pèrdua de les nostres llibertats.

"CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA"

Per tercera vegada l'Orfeó Català reb una nova distinció que l'omple de satisfacció i honor i constitueix per a ell motiu de joia i de patriòtica complaença. Els mateixos executors testamentaris que antany posaren sots la Direcció de l'Orfeó Català la *Fundació Rabell i Civils Vda. Romaguera*, digna pariona de la *Fundació Eusebi Patxot i Llagustera* creada l'any 1920 també baix el patronatge i administració de la nostra Entitat, han vingut enguany a proposar al Mtre. Millet la creació de l'obra del *Cançoner Popular de Catalunya* posant-lo baix la direcció i administració de l'Orfeó Català. La importància de l'obra projectada així com la seva transcendència patriòtica i artística, fa doblement honorífica la comanda feta a l'Orfeó i alhora esdevé de gran responsabilitat i d'una pacientíssima i aciençada gestació.

L'Orfeó Català davant la complexitat de la tasca a realitzar i de la seva importància evident, sollicita l'ajuda, consell i apoi de totes aquelles entitats i personalitats interessades en l'obra del *Cançoner* i a aquest fi convocà i celebrà una reunió enmig del major entusiasme i decisió en l'èxit de la generosa iniciativa.

D. Rafel Patxot i Jubert, l'exemplar patrici i consoci, en representació dels executors testamentaris, rebé les felicitacions i mercès dels reunits com les hi endressà igualment el Mtre. Millet i la Junta de l'Orfeó al acceptar l'honrosa comanda.

EFICÀCIA SOCIAL

L'any passat glosàrem breument l'eficàcia social de l'actuació de l'Orfeó Català i avui us hauria de repetir quasi els mateixos conceptes i idèntiques consideracions ja que l'essència, el *quid*, d'aquesta eficàcia és la mateixa de sempre i no varia ni es determina generalment per actes concrets i externs, com no siguin els normals de la vida i actuació de l'Orfeó.

L'ideal suprem que'ns mou a tots en les tasques de l'Orfeó — després del primordial que tots tenim envers Déu — és l'amor a l'Art i a la Pàtria. Aquesta pura idealitat ens fón en un sol anhel i en iguals aspiracions i per això l'amor, germanor i companyerisme és consubstancial amb l'obra artística de l'Orfeó i aquesta ho és a la vegada — com ja hem dit — amb la patriòtica. Veusaquí la trilogia que des de fa 30 anys informa conjuntament tots els actes de l'Orfeó Català i que l'ha convertit en certa de manera en un centre irradiador d'aquestes preuades qualitats, al qual han acudit, trobant-hi gratíssim acolliment, entitats germanes, iniciatives generoses i col·laboracions gratíssimes.

Així, per exemple, l'Orfeó envià la seva adhesió a la campanya que realitza la *Lliga contra la pública immoralitat*; assistí en delegació a l'inauguració de l'Ins-

titut de Cultura de la Dona; concedí entrada gratuïta al Concert repàs a l'*Orfeó Trianenc*; va adherir-se, amb entusiasme i fervor a l'homenatge que Figueres tributà al Mtre. Morera i al del notable pedagog i publicista En Josep M.ª Folch i Torres; acullí en el seu local a l'*Orfeó Vigatà* i als que hem esmentat en el lloc corresponent, així com a una corporació d'alumnes d'una escola d'Artés; va concórrer a l'acte d'oferiment d'una placa al Mtre. Casals i ha mantingut les més bones relacions amb totes les entitats similars de Catalunya i Amèrica, havent felicitat a la Schola Cantorum de Nova York per l'èxit del seu concert de música catalana, i finalment havent enviat Revistes, partitures, reglaments, etc., per tal d'extendre en lo possible l'influència benefactora de la nostra Entitat i promoure la creació d'altres societats semblants.

L'Orfeó cedí gratuïtament la sala del seu Palau per a un Concert íntim dedicat per uns artistes al nostre Ajuntament i fou un dels primers en protestar del vil atemptat comès en la persona del nostre Batlle i fer vots pel seu total restabliment, com afortunadament així fou.

Finalment, l'Orfeó Català, requerit per l'*Escola Municipal de Música* nomenà al Mtre. Pujol per a formar part d'un tribunal d'oposicions instrumentals, i l'Orfeó convocà per pròpia iniciativa, vetllant pels interessos musicals de la ciutat, una reunió de regidors nacionalistes de l'Ajuntament per tal d'influir en uns acords que l'Orfeó i el professorat de l'*Escola Municipal de Música* creien equivocats i perjudicials per a l'ensenyament musical de la nostra ciutat. Afortunadament, els nostres Regidors plens de zel i bona voluntat, rectificaren en gran part els acords objecte de l'intervenció de l'Orfeó Català, qui els va agrair l'eficàcia de la seva gestió.

Heus aquí ressenyada, senyors, de la millor manera que he sapigut, tota la tasca de l'Orfeó Català durant l'any 1921 i fins a la data.

El sol enunciat de la seva actuació, complexa, intensa i fervorosa, constitueix ja per sí sol un formós himne d'abnegació i amor, constància, treball i patriotisme. No calia certament, que jo molestés la vostra atenció amb el cant d'aquest himne triomfal, ja que vosaltres distingits companys de Junta, Mestres, Choristes i Socis contertulis, sou els que viviu íntimament la vida de l'Orfeó, sou els que quasi diàriament us aixoplugueu dintre aquest temple sacrosant, sou els que teniu tan aprop del cor l'obra de l'Orfeó, que en sentiut tots els seu batecs, les seves emocions i el ritme sanitos de la seva vida preciosa i per tant — com vos deia al principi — d'aquest himne de triomf, vosaltres ne sabeu mellor que jo mateix, totes les seves estrofes i les seves variants i sorprenents modalitats.

Mes, no us dolgui distingits consocis concurrents a aquest acte, no us dolgui la molèstia soferta, serà un nou sacrifici que us agrairà l'Orfeó.

Cal que aquesta veu s'aixequi anyalment aquí, voltada de l'adhesió i assistència de tots vosaltres que la feu així més ressonant i potent, per a que la senti tothom; els de dalt i els de baix; els amics per a complaure's i delectar-se en l'obra feta i gustar la satisfacció íntima de la seva col·laboració; els indiferents, els que encara no són amb nosaltres, per a que ens coneguin que de la coneixença n'eixirà sens

dubte, l'amor, i els que'ns han abandonat per fredor d'ànima, per mires esquifides, per a que els serveixi de confusió, recança i vergonya del seu procedir.

I cal també fer voleiar "al grat de l'aire" aquest himne triomfal per a que el seu ressò s'extengui arreu, més enllà de la nostra terra, ja que la nostra obra si és per a retre culte a l'Art, és també per a dignificació i enriquiment de l'esperit de Catalunya i sempre és plaent pel cor del bon fill, veure exaltat i sublimat el nom de la mare estimada.

Per a demostració de lo dit aquí teniu —entre altres— la notable revista italiana *Santa Cecilia*, de Torí, que a través de la nostra REVISTA MUSICAL CATALANA, s'ocupa sempre i amb ver amor de les coses musicals de Catalunya i d'una manera especial de la vida i actuació de la nostra Entitat i cada any de l'acte d'avui, d'aquesta recopilació i resum dels fets de l'Orfeó, ne fa uns ben satisfactoris comentaris i en algunes ocasions fins ha tingut la bondat de reproduir-ne fragments per tal de mostrar als seus llegidors l'intensitat i importància de la nostra vida corporativa.

Mireu el que diu en el número corresponent d'enguany, després de paraules laudatòries per a les audicions de la *Passió* i referint-se a la Memòria llegida en la Junta General darrera: "L'impressió rebuda per la lectura d'aquesta relació, ens fa repetir çó que escriguèrem l'any passat després de llegir la ressenya de l'any 1919. *L'Orfeó Català* s'engrandeix cada any als nostres ulls i la magnitud i la bellesa de la missió artistico-social-patriòtica que realitza ens deixa atònits i meravellats. A la gran institució catalana, al seu mestre En Lluís Millet i a tots els que la constitueixen, l'homenatge humil però sincer de *Santa Cecilia*."

Aquest sol fet senyors, aquesta divulgació de la nostra obra, crec que vos farà donar per ben esmerçada la molèstia que vos hagi pogut ocasionar aquesta tarda, i a mi demés, me donarà ocasió per a transmetre des d'aquest lloc, una coral salutació a la notable Revista i dir-li en nom de l'Orfeó Català, quan agraïm i estimem en lo molt que val, el seu amor, interès i deferència per a les coses de Catalunya.

Ja veieu, doncs, distingits Mestres i choristes, com s'aprecia i admira la vostra obra a fòra de casa. Dins la nostra ciutat i per tot Catalunya ja sabeu també com es considera i estima. Ho diuen prou els èxits i concurrència dels nostres concerts; els comentaris laudatoris de personalitats eminents, mestres, artistes i la premsa tota; l'alta consideració i deferència en que'ns tenen les nostres corporacions populars; l'honrosa confiança que ens depositen benemèrits patricis; la col·laboració, no menys honrosa, sol·licitada ben sovint i ara darrerament, la preparació d'un homenatge segons llegim en la premsa, que les entitats chorals i corporacions artístiques de Catalunya, volen oferir-vos per tal de festejar i immortalitzar els èxits de les audicions de la *Passió*.

Enmig aquest concert de lloances i satisfaccions, únicament podriem doldre'ns de l'escassa protecció i ajuda individual si no tinguéssim present, en contraposició a l'aforisme llatí, que "el número d'escullits és reduït" i que com deiem l'any passat, les obres fetes amb privacions i escassetat de mitjans són doblement heroiques i meritòries.

Jo voldria —i acabo ràpidament— que la visió conjunta de tota aquesta brillant tasca que us acabo de ressenyar, fos per a tots, Mestres i choristes, motiu

d'orgull i satisfacció i el millor premi i estímul a la vostra abnegada tasca. Jo voldria especialment, que el Mtre. Millet, el geni admirable, creador i propulsor de tota aquesta meravella, s'en sentís satisfet — com sé que ho està — davant de l'obra realitzada: que el Mtre. Pujol, l'heroic i admirable col·laborador, l'incansable i intelligent, s'en sentís també satisfet i complagut; que els demés fervorosos Messres donessin igualment per a ben esmerçats llurs esforços i treball i jo voldria d'una manera especialíssima, que als abnegats i admirables choristes la visió de la tasca realitzada, els hi servís de satisfacció i orgull i sobretot, d'estímul per a perseverar sens cap defallença en aquesta gloriosa empresa que en tan alt lloc posa a tots els que la realitzen.

Vosaltres, choristes, que sentiu tan ver amor al cant, sou els heralds d'aquesta obra inimitable i amb aquest amor i daler, manifesteu ja quant exquisida i enlairada és la vostra espiritualitat; vosaltres per la vostra tasca, adquiriu un rang i distinció que no gaudeix pas tota aquesta allau de joventut que ronda pel món sense sentir cap frisança i anhel espiritual; vosaltres orfeonistes, pel sol fet d'ésser-ho mostreu ja la riquesa de la vostra ànima escollida, vosaltres que canteu per gust, per afició, per pruija de cantar, que canteu perquè l'ànima ja us canta a dintre vostre, perquè és viva i plena de gràcia i sent les emocions del goig i vol esplaiar-les; vosaltres, estimats choristes, no'n dubteu pas, dins de la vida de l'esperit vosaltres ne sou l'aristocràcia.

Comporteu-vos doncs, tothora, amb la dignitat i satisfacció i fins amb l'orgull de la vostra supremàcia i sobretot sigueu gelosos de la vostra alta missió, del vostre superior estat i volgueu perseverar sempre en ell amb major ardiment si hi cab; penseu sempre, que el cant és la quintaessència de la nostra espiritualitat; és l'art sublim per excel·lència, és l'art que ens subjuga, ens alegra, ens encoratja, enfervoritza i ens emmena als més grans heroïsmes i a les més sublimes delectances.

Penseu que cantant, ja el martres anaven al suplici; cantant s'enfervoritzaven els primers cristians dins les catacumbes; cantant s'enardeix i lluita el guerrer; cantant s'alcen els pobles en les revoltes i grans esclats patriòtics; cantant ens adormírem en la falda de la mare, dolç recés dels nostres primers ensomnis; cantant solemnitzem les nostres festes i goigs i dols; cantant l'enamorat dona el cor a l'estimada i cantant l'Església acull les nostres despulles mortals i l'ànima s'envola, cantant, vers el paratge de les supremes armonies...

El cant, bons choristes de l'Orfeó Català, és art diví que'ns sublima i divinilitza i quant ell — com en el vostre cas — va inflammat encara per un amor patriòtic i és encaminat a l'enriquiment artístic i espiritual de la Pàtria, ah! aleshores la sublimitat, eficàcia i magnificència de la vostra tasca és doblement meritòria i esplendorosa.

Penseu-hi, doncs, bons amics choristes; no defalliu ni un moment; sigueu constants i fervorosos. Exemples teniu al vostre voltant amb aquells choristes que fa 20, 25, 30 anys que formen part de la Secció Choral; que han consagrat a l'obra de l'Orfeó tota la seva joventut florida i entusiasta. Exemples teniu, i ben sublimes per cert, en aquelles gentils parelles d'enamorats que cantant entre vosaltres, s'han conegut i estimat — tasca d'amor engendra amor — i després d'units sacramental-

ment, han tornat a cantar aquelles mateixes cançons que'ls feren estimar i que després tal vegada, els hi hauran bressat misteriosament com aures germinadores, la florida esperançadora d'aquells purs i sants amors...

La constància i fervor d'aquests exemples és el que jo vos recomano a tots, especialment a aquells choristes, a aquella petita massa fluctuant de cantaires exposada sempre a refredaments i a cansaments prematurs.

Penseu tots, choristes de l'Orfeó Català, a qui jo admiro, felicito i envejo, penseu tots, que al final de la vostra vida quan el pes dels anys i més encara dels desenganys i desil·lusions encorvi el vostre dors, quan girant la vista enrera esguardareu la ruta feta, no tingueu pas dubte que allà al final, al lluny i per entremig de les brosses de les misèries materials, l'única llum que hi veureu resplendir serà el joïós record de la vostra obra actual dins de l'Orfeó Català i podreu dir amb satisfacció i orgull als vostres contemporanis "*jo hi era*", "*jo en formava part*", i aquesta íntima satisfacció la tindreu tant si el món, si la societat de nostres dies s'enfanga — com desgraciadament sembla que s'hi encamina — dins el llot del materialisme embrutidor, com si reaccionant s'enlaira per les regions de la més pura i alada espiritualitat.

En el primer cas, podreu dir que vareu esmerçar tot el vostre valer i intel·ligència, fe, amor i esforç, en evitar semblant degradació i en el cas contrari, tindreu la joia i orgull de pensar que amb la vostra actuació, vareu contribuir ben eficaçment en l'inici d'aquella major dignificació i espiritual enlairament que tots desitgem i somniem per a la nostra Catalunya.

En un i altre cas estimats Mestres, choristes i socis tots de l'Orfeó Català, haureu complert el vostre deure.

HE DIT

Secció Oficial

El dia 29 de gener, a les 10 del vespre, tingué lloc la Junta General reglamentària de socis de l'ORFEÓ CATALÀ.

S'aprovà l'acta de la Junta anterior i l'Estat general de comptes, expresat detalladament pel comptador, En Martí Estany. El Secretari, En Pasqual Boada, llegí la Memòria reglamentària, ressenyant bellament la tasca artistico-social portada a cap per l'ORFEÓ CATALÀ durant l'any passat; fou aplaudidíssim.

Feta l'elecció de càrrecs, la nova Junta Directiva quedà així constituïda: President, En Joaquim Cabot; Vicepresident, En Vicens de Moragas; Secretari primer, En Pasqual Boada; Secretari segon, En Jaume Martí i Marull; Tresorer, En Tomàs Millet; Comptador, En Martí Estany; Conservador, En Isidre Maristany; Bibliotecari-arxiver primer, En Francesc Pujol; Bibliotecari-arxiver segon, En Joan Salvat; Vocals, En Bonaventura Jover, En Miquel Valls, En Antoni Campmajó, En Tomàs Jansà i En Pere Luandra.

Joan Borrás de Palau

IMPROMPTU
per a violoncel i piano

Ptes. 2

J. Marticristià

TRES PRELUDIS per a piano
La dona enamorada.
Prop del mar, contemplant les ones.
A la font misteriosa.

Ptes. 3

Jaume Pahissa: LA MORISCA, drama líric en un acte

Partitura per a cant i piano: Ptes. 15

Unió Musical Espanyola Música i pianos - 1 i 3, Portal del Angel BARCELONA

J. SANCHO CONDIS

“Escuela de Dobles Notas” i son “Auxiliar”

per a Piano

PREUS:

Escuela de Dobles Notas. Llibre complet, 12 pessetes.
Separadament, en tres quaderns, 5 pessetes cada quadern.
Auxiliar, 3 pessetes.

Obres recomanades pels mestres Vidiella, Granados, Malats, Pellicer, Costa i Nogueras, Canals, Rodríguez Alcántara, etc.

Se ven en tots els magatzems de música i a casa el seu editor, Joan O. Neill, carrer de Sant Jaume; Palma de Mallorca.

PERE PAGÈS I RUEDA

Antic Centre d'Anuncis

Arolas, 5, entressol

Primera travesia del carrer Fernando VII

S'encarrega de publicar anuncis en els periòdics de Barcelona i de fora, amb gran rebaixa de preus.

Servei especial i econòmic per a la publicació d'ANUNCIS MORTUORIS en tots els periòdics.

Agència de Cobrances i Repartiments

ANTONI CAMPMAYÓ

CARRER D'AVELLÀ, 3, 1.er, 1.ª—TELÉFON 2258 A.

Servei especial en l'impressió, inserció en els Diaris i repartiment d'ESQUELES MORTUORIES.

Extens assortit en RECORDATORIS. Impressió esmerada.

COBRANCES i REPARTIMENTS de tota mena, fets amb gran cura i rapidesa.

SERVEI RÀPID - GARANTIA ABSOLUTA - PREUS REDUÏTS